

Konsesjonssøknad A3 Alta Kraftverk

Litt historikk: Svein Lund har laget en historisk oversikt fra 1912 og fremover. Denne er ok bortsett fra Finnmark fylkestings enstemmige vedtak 16.12.1970 om full utbygging av Alta/Kautokeino -vassdraget inklusiv neddemming av Máze. Svein Lund anfører nemlig at Kautokeino kommunes representant ble nærmest tvunget til å stemme for utbygging. Slik jeg kjente kommunens representant så var tvang ikke påkrevet. (Er fristet til å nevne at både Alta og Kautokeino kommuner på fylkestinget i 1970 støttet full utbygging med neddemming av Máze. Men når forslaget om redusert utbygging kom opp i 1978 så gikk begge kommuner imot)

Møtet i Máze 2.februar 2026 lignet en del på møtet med Stortingets kommunalkomite, 27.august 1970. Mye informasjon i form av plansjer, tall og så videre ble fremlagt på kort tid. Den gang var den samme gymnastikksalen stappfull, mens det nå bare var ca 20 fremmøtte hvorav halvparten representerte utbyggerne. Med andre ord rått parti. Videre var jo planen den gang å demme ned store deler av vidda.

Nå anvendes bit for bit metoden. I den grad bosettingen i Máze nevnes så bagatelliseres skadevirkningene. Under møtet med Stortingets kommunalkomite hevdet den gang NSR-leder Johan Mathis Klemetsen at Máze er verdens reneste samebygd og hittil har ingen bestridt dette. At folketallet etter utbyggingen er mer enn halvert og at elevtallet på bygdas skole er redusert fra ca 140 til 14 i dag hvilket jo er mer enn alarmerende. Det er også verdt å merke seg at f eks Máze gilisearvi/Máze bygdelag ikke står oppført på mottakerliste.

Videre hevdes at folk i Máze er blitt intervjuet uten at dette på noen måte dokumenteres. Det fremkommer også at Statkraft har dekket reindriften tapte arbeidstid, reiser, samt ekstern bistand til advokater og rådgivere.

Máze bygdelag er selvsagt tilfreds med at utbygger nå tar hensyn til reindriften også fordi mange av de berørte utøverne bor i bygda Máze. Det har fra gammelt av vært godt samhold i bygda ettersom mange er i slekt/familie med hverandre, de er naboer, språket, kulturen og de sosiale bindingene er fortsatt viktige selv om verde-forholdet ikke lenger er slik det en gang var.

Etterspørselen etter elektrisk kraft er stadig økende og utbyggerne er villige til også å handle i strid med loven, jfr Fosensaken, samt andre saker som er i rettsapparatet. Bygda Máze er allerede berørt av stigende vannstand og synes maktesløs.

Slik kan det ikke fortsette, endring må til. I mangel av avbøtende tiltak kan for eksempel utbygger opprette fond eller stiftelse for pålydende ett hundre millioner kroner, gjerne større selvsagt med påsyn av Statsforvalter eller Lotteritilsynet. Bygdefolket kan selv bestemme hvordan avkastningen best tjener bygdas utvikling. For det har vel aldri vært en forutsetning at bygda skulle bli skadelidende. I så måte vil dessuten støtte i form av normal mengde elektrisitet til skole, kirke og barnehage bli sett på som en symbolsk gest som holder bygda varm og levende.

Igjen ber bygdelaget om at både Guovdageainnu suohkkan/Kautokeino kommune, Sametinget, politiske partier, lag, foreninger og alle gode krefter engasjerer seg for å trygge bosettingen i bygda.

Máze gilisearvi/Máze bygdelag

v/Samuel Hætta (historisk/skapende bidrag)

og leder Ante Guttormsen

Máze gilisearvi/Máze bygdelag

v/Samuel Hætta (historisk/skapende bidrag)

og leder Ante Guttormsen